

1944-07-04

SENDER

Else Larsen, Andreas Larsens kone

RECIPIENT

Marie Larsen, Christine Swane

FACTS

Document type:

Letter

Language:

Da

Date explanation:

Datoen er skrevet øverst s. 1

General comment:

26. maj 1944 sprængtes en Schalburgtage-bombe i Odense centrum. Den omtalte Passage gik fra Vestergade til Pogestræde. Den blev etableret i 1926. (Johnny Wøllekær og Jørgen Thomsen: Det blev Strøgpasagen og ikke Strømpeskafte. Artikel fundet på nettet juli 2023).
Kæreste var Else Overgaards møster.

Det vides ikke, hvem Else Larsens kusine var.

Sender's location:

Kerteminde

Sender info (seal, address, etc.):

Bynavnet er skrevet øverst s. 1

Mentioned people:

Marius Christiansen
R.A. Christophersen
Thora Cohn
Johanne Giersing
I.G. Jacobsen
Andreas Larsen
Jeppe Larsen
Johanne Christine Larsen
Johannes Larsen
Vilhelm Larsen
Christine Mackie
Dagmar Madsen
Didrik Overgaard Nielsen
Emma Overgaard Nielsen
Ester -, pige i huset hos Johannes Larsen
Anna Louise Syberg
Ernst Syberg
Franz Syberg
Gudrun Syberg
Hans Syberg

Lars Syberg
Ane Talbot

Archive:
Kerteminde Egns- og Byhistoriske
Arkiv, 2002/61, A8, lb 11, kasse 1,
kuvert 2.

Trykt udgave:
Nej

Provenance:
Christine Swanes brevkarkiv

TRANSCRIPTION

1) Kerteminde d. 4/7 1944

Kære Ugle og Rie!

Mange Tak for jeres Breve og jeres mange Forsendelser, jeg er meget glad for Tallerkenerne og Fadet, vi trængte saadan til begge Dele og Las er glad for Glassene, han skriver nok selv; og sikken en Flothed med Rulleskøjter, Ane havde faaet et Par, men hun fik de ny og Jeppe de gamle og begge var meget glade, han er allerede den dygtigste, Ane er ikke saa ihærdig til at lære, naar hun ikke kan straks, taber hun Modet. Heldigvis er hun vedholdende med Svømningen, hun faar Undervisning i Aar igen og bliver meget rost af Læreren, hun opholder sig næsten hele Dagen ude paa Badeanstalten, der er heldigvis meget lavere i Aar, hun kan næsten bunde ved Broen. Jeppe og Thora opholder sig ved Badehuset hele Dagen, vi har faaet lavet en Bro, som Jollen ligger ved. I Haven foregaar en Masse, vi har haft en Gartner gaaende nu i 2 Maaneder foruden at Puf har været der hele Tiden og der er ryddet vældig op alle Vegne, fældet udgaaede Træer og Hylde og Elme, som stod allevegne, Køkkenhaven i fin Stand og alle Plænerne klippet med Maskine, bare det giver Arbejde til en Mand den meste Tid. Men jeg glemmer det vigtigste, jeg har faaet en Pige i sidste Øjeblik efter at jeg havde opgivet fuldstændig og indrettet mig paa at være alene med Grete til lidt Hjælp, denne er fra Aarhus og Veninde med Christiansens Pige og er gennem hende bleven anbefalet Pladsen, hun har ikke været i Huset i et Aar, men lader til at være helt flink og omgængelig og ihvertfald en stor Hjælp. Her var en kort forinden, som jeg havde telefoneret til efter en Annonce, hun havde Masser af Tilbud og forlangte 175 Kr, var 20 Aar og kunde daglig, men vilde gerne lære finere Madlavning, jeg gik ind paa alt, men hun ringede næste Dag, at hun havde taget en anden Plads, det er et formeligt Kapløb, naar der er en eller anden Form for Hushjælp i Udsigt. Iøvrigt har vi haft en temmelig bevæget Tid, Far, Mor og Kæreste skulde jo komme til Pinse, men

2) umiddelbart forinden blev Fyns Stiftstidende bombet, hvorved en Mur væltede ind i Fars Kontor og i Lejligheden blev naturligvis alle Ruder knust og Glasskaarene fløj rundt og ødelagde forskelligt, alt i Vinduerne røg ned paa Gaden og ikke mindst, de fik alle 3 saadan et Chok, som Mor ihvertfald ikke har forvunden endnu, jeg var der Dagen efter. Bulteriet var ubeskriveligt, der havde ligget en Bombe i Passagen og den havde raseret samtlige Ejendomme i den Grad, at alle Døre og Vinduer var slaaet til Pindebrænde, Butikkerne var fuldstændig raseret, Varerne laa og flød paa Gaden som iøvrig var dækket af et tykt Lag af Glasskaar og Murbrokker, hvorimellem Folk gik og ledte efter deres Ejendele, fra Etagerne øste de

ustandselig Spandervis af Skaar og Ragelse ud af Vinduerne ned paa Gaden, de bliver ikke beboelige i flere Maaneder. Mor, som jo var sluppet meget naadigt gik og græd og jamrede og kunde slet ikke faa fat paa noget, Far og Kæreste var graa i Ansigterne af Træthed, de havde ryddet op fra Kl 2 om Natten og gik i susende Gennemtræk fra alle de aabne Dør og Vinduesaabninger. Imidlertid fik de da slaaget Pap og Brædder for og kom ned Pinsedag, men rejste allesammen næste Dag for at komme hjem og faa Ruder i, det maatte Mor saa vente paa i 5 dage og de andre opgav definitivt enhver Tanke om Ferie, nu skulde alt takseres og interimistisk ordnes og Kæreste kom langt bagud med Kontorarbejdet, der var jo ikke Ro eller Fred til nogetsomhelst. Deres Telefon var den eneste som duede, saa den brugte alle og Cigardamen, som havde Fars tidligere Butik maatte installeres hos dem og er der da endnu og dele sin Smule Tobak ud, det giver jo en masse Uro. Saa kom Mor da endelig herved, men gik Glip af nogle dejlige Dage og et Par Dage efter kom den næste Bombning, som ikke gjorde saa megen Ravage hos os, men var til Gengæld mere sindsoprivende, Mor var jo heldigvis her, hun klappede helt sammen da jeg kom ned og fortalte det og vilde trods kraftige Protester derind. Der var ikke sket noget videre, for de havde været

3) saa forsynlige at sætte Vinduerne paa Klem, saa de fløj op i Stedet for at sprænges, men en stor Ejendom paa Hjørnet af Vestergade og Klaregade var brændt og J.G. Jakobsens Bagside og Guldsmed Christophersens Baghus var ødelagt, saa det var jo paa nærmeste Hold, Kæreste troede, hendes Trommehinder var sprængt, hun kunde ikke høre længe efter, Kontorruderne, som de omsider havde faaet i efter at have gaaet i Mørke i 8 Dage med det dejligste Solskin udenfor, var naturligvis røget igen; Mor blev saa inde om Natten og da bombede Danskerne et Par Fabrikker i Byens Udkant og saa kunde de ikke afvente Schalburgernes næste Modsvær, alle flygtede fra Byens Midte, Far og Mor fik i Huj og Hast et Klædeskab med Tøj, en Kuffert med Sølvtoj o.lign. anbragt ude omkring og tog herved om Aftenen, og siden har Mor saa boet i Sommerlejligheden og Far og Kæreste er rejst frem og tilbage Morgen og Aften, der var ikke eet Menneske i deres eller de tilstødende Ejendomme i den Tid, men der er ikke sket noget og nu er Folk begyndt at flytte ind igen og de var besluttet paa at rejse hjem til 1 Juli skønt vi godt kunde huse dem med 2 ledige Pigeværelser, men saa i Tirsdags blev Mor syg med Hoved og Halspine og Onsdag laa hun med 40,1 og var meget daarlig med en rygende Angina, Torsdag var hun ved Hjælp af Piller lidt bedre og Fredag flyttede vi hende i Ambulance herop, de skulde jo ud af Lejligheden til Lørdag, hun vilde absolut hjem, men det var jo den rene

Elendighed at faa hende derud og ligge, Kæreste blev henede for at passe hende og heldigvis dukkede saa Ester (Pigen) op Torsdag og gik i Arbejde Fredag, det lysnede svært paa det hele. Lørdag kom saa Far om Eftermiddagen og en Kusine til mig, hvis Forældre var taget til København, hun skulde være taget om til dem Lørdag, men kunde altsaa ikke komme afsted og var muttersalene og vi havde saa en helt rar Søndag, Mor var meget bedre og lidt oppe og Vejret var ogsaa

4) dejligt, ganske vist var vi til Besses Begravelse paa Drigstrup Kirkegaard om Eftermiddagen, det var meget sørgeligt, hun havde lige været paa Pilegaarden, heldigvis naaede alle hendes Søkende hertil til Begravelsen trods en Masse Genvordigheder, Trylle og Gudrun vidste ikke engang om Meddelelsen om Tid og Sted for Begravelsen var naaet frem til dem. Trylles 40Aars Fødselsdag skulde have været fejret i Morgen med hele Familien og os, det bliver der ikke noget af nu, de fleste er rejst ved første Lejlighed hjem til deres Familie, sikke ogsaa Tilstande, Gudskelov de ikke bor i København.

I Dag er Mor rejst, og nu haaber jeg de faar nogenlunde Ro, hun kan ikke tage meget mere, men hun var utaalmodig efter at komme hjem og hygge lidt om dem, der ser jo ud af [ulæseligt ord] efter Rystelserne. Her er fredeligt, men vi følger spændt Begivenhedernes Udvikling, kun Las tager til Klax Fødselsdag Puf vil nødig tage herfra og desuden havde vi paa det Tidspunkt, da vi sagde nej, ingen Pige. Vi var paa Lindøgaard forleden, Tante Junge havde det forbausende godt, men ingen derfra tager til Rørdam, mon du faar Held til at komme over, vi skulde have Mornine i denne Maaned, men nu ved vi jo ikke hvordan alting gaar.

Nu tror jeg ikke, der er mere at berette, jeg er ogsaa bange for, det snart er ulæseligt, saa jeg vil slutte med Tusind Hilsner til jer begge fra alle her og jeres Else

1)

1002/61
128
1511

Huskeminde d. 4/7 1944

Hvise Ugle og Rie!

Mange Tak for jens Brev og
jens mange Forsendelser, og er meget
glad for Gallerierne og Billeder, vi
trængte haardt til begge Dule og haer
er glad for Billederne, han skriver nok
sine; og sidder en Flok med Ruben
støjten, der haerde faar et Par, men
hun fik de mig og Jytte de gamle og
begge var meget glade, han er allerede
den dygtigste, der er ikke saa stolt
sig til at lave, naar hun ikke kan
skabe, naar hun skaber. Heldigvis er
hun vedholdende med forningerne, hun
faar Understøttelse i et år igen og bliver
meget rolig af Hændelsen, hun ophol-
der sig næsten hele Dagen ude paa
Badeanstalten, der er heldigvis meget
lavt i et år, hun kan næsten komme
ud paa Ben. Jytte og Flora opholder
sig, ved Baderestent hele Dagen, vi
har faar et Par i et år, som Jellen
ligger ved. I Havn foregår en Maaned,
vi har haft en Fortælling om den i
2 Maanedes forinden og Det har været

den hele Tiden og der er ryddedes
vældig og alle Vegne fældes nedgaa-
ede Træer og Rydder og Græs, som skal
allevegne, Høhønter i sin Tid
og alle Plaaner klippes med Maskine,
hvor det giver Oplyselse til en Mand der
meget Tid. Men jeg glemmer des sig-
nificke, jeg har faldet en Pige, i sidste
Opførelse efter at jeg havde opgivet
fuldstændig og interessere mig paa
at være Alene med hende til hvis
Hjælp, kunne se fra Statens og Minde
med Christmanns Pige og se gennem
hunde bliver anbefalet Pladsen, hun
har ikke været i Munde i et Øjeblik, men
lader sig at være held flink og om-
gængelig og ihvertfald en anden Hjælp.
Der var en hals frinden, som jeg
havde klynges til efter en Annonce,
hun havde Maaske af Fildud og forlangt
175 Kr, den 90 øre og kunde daglig, men
ville gerne have finere Madlavning, jeg
gik ind paa det, men hun minde hør-
te Dag, at hun havde købt en anden
Plads, der er et femtende Hektar, hvor
der er en anden Form for Madlavning
i Høstige. Først var vi kapt en sam-
melig betragtes Fiel, Far, eller af Høstige
skulle jo komme til Paa, men

2/ umiddelbart grundet blev Doms
Hjftopindene kommet, hvorefter en
den uattede ind i Fars Hinder og
i Højheden blev naturbegiven alle
Anden hvid og Glasstærke flog
vinder og idelgode forvulstige, alle i
Hindene tog ned paa Gaden og ikke
mindes, de fik alle 3 saadan et Eksempel,
som den skuespillet ikke var for-
vunden endnu, og var den Dagen efter.
Bulleris var ubehageligt, der kom
de tog en Bombe i Passagen og den
hvide revider samt til jorden
i den Grad, at alle Døe og Hinder
blev staaet til Pindene, Bullerne
var fuld af scendig revider, Hinderen blev
og flid paa Gaden som iøvrigt var
debet og is blyd tog af Glasstærke
og Hinderen, hvorefter Folk
gik og ledte efter deres Ejendele,
fra Hinderen især de uopdagede Hinder
især af Hinder og Hinder ned af Hinderen
ned paa Gaden, de bliver ikke beløn-
net i flere Maaned. Men, som ja
var skippet migis naadigst gik og gred
og gred og kunde stes ikke fra pas
fra Hinder, Far og Hinderen var gred
i Hinderen af Hinder, de kunde
nyttede op fra Hinder om Hinder og

Kaese 1
2002/61
AE
1611

gik i sunde Gennemtræk fra alle
de aalene Sår og Vinduesaabninger. I mid-
tertid fik de da staves Pap og Brodder
far og kom med Pinsedag, men
nejde allesammen næste Døgn far ad
hannu byn og far Aude i, det maaske
utan saa vakte pan i 5 Dage og de andre
angaa definitionis intune Tanke om Fint,
men skulde als kaksens og insurim,
hvis arans og Kausa kam langs
bagud med Kandsarbejdet, der var
jo ikke Ra eller Fud til nærbambled,
Der Telefon var den eneste som stude,
saa den brugte alle og Udgordamen,
som skulle Der tidlige Pubik maaske
installees hos dem og er der da endnu
og dele sin Smule Tobak ud, saa gien
jo en utare Uro. Iaa kam utan da en-
delig kærnt, men gik Gien af nogle
dybtig Dage og to Par Dage efter kam
den næste Bombning, som ikke
gjorde saa megen Skade hos os, men
var til Gungeld mere sindssyneren-
de, utan var jo tildegnis her, men
klappede helt sammen da og kom
med og forsælse des og vilde trado,
kræftige Prokoter demid. Der var ikke
sked noget videre, far de havde været

3/

Kasse 1
2002/G1
A8
Lb 11

saa forsynlige ad disse Vinduerne paa
Klem, saa de fløj og i Gledes for
ad sprænges, men en anden Gjendtan
paa Gaius ad Nørregade og Mare-
gade var brændt af F. G. Gahrbooms
Bøjside og Guldsmid Christoffersens
Bøjside var ødelagt, saa des var jo
paa nærmeste Kald, Kæsse Trælle,
hendes Trummehinden var sprængt, men
hunde ikke blev længe efter, Hundsire-
dene, som de omsider havde faaet
i efter ad have gaaet i Skibe i 8 Dage
med des dybtgjorte Følster uanfæn,
var naturligvis røjet igen, Men blev
saa inde om Stæden og da beandede
Dønsterne id Pan Følsteren i Bøjsens
Udkant og saa kunde de ikke afvære
Skalbrøgersnes næste Uddrag, alle
flygtede fra Bøjsens Udkant, Pan og etan
fik i Dag og Mars id Hledningen med
Dag, in Røjet med Følsteren a. lign.
anbragt ude omkring og Dag turned
om Offener, og siden kan etan saa baad
i Formuleringerne og Pan og Hæmsen
in rejst frem og tilbage Mørgen og Offen.

4/

1852 I
2002/61
A8
1611

degs, ganske uds nar vi til Bessers
Begravelse paa Dagsrup Kirkegaard
om Eftermiddagen, des nar migis
sorgligt, men havde lig uans paa De-
gaarden, betragte naade alle her-
des Tidsinde berst til Begravelen heds
in klasse Samvordigheder, Frylle og
Gudens vidste ikke engang om dets-
delsten om Tid og Tid for Begravelen
var naest frem til dem. Frylles Datters
Fodselsdag skulde have vaeret fejret
i Aalborg med hele Familien og os,
des bliver der ikke naest af nu, de
feste er ryd ved første fejlsked tyer
til dens Familie, ikke ogsaa det skander
Landskabet ~~de~~ ikke her i Holstenland.
I Dag er etan ryd, og nu kaaber
og de paar naestende Ra, men
her ikke kage migis mere, men
her var utaalmodig efter ad komme
tyer og bygge heds om dem, de ser
ja ud af Holstenen efter Dagsrupen.
Her er fredeligt, men er fulge
spands Begrundernes Udvikling,
men her kage til Alar Fodselsdag

KILDER TIL
DANSK
KUNSTHISTORIE

NY CARLSBERGFONDET

Du vil måske have hørt og desuden
hørde vi paa det Frisepunkt, da vi
sagde nej, ingen Pige. Vi var paa
Kirkegaard forleden, Janke Junge havde
det forbausende godt, men ingen de fra
Sagen til Rørdam, men der paa heldet
til at komme over, vi skulde have
atleast i denne stund, men nu
vid vi jo ikke hvordan alting gaaer.
Og der er jeg ikke, der er mere at høre
se jeg er ogsaa mange far, det snar
er det bedste, saa jeg vil slutte med
Frederik Nelsonen hi jer begge fra
alle her og med et
2